

Sense haver estudiat Filòsifa, qualsevol pagès il·letrat que recordés el refrà castellà que diu: «digam amb qui vós i et diré qui ets», hauria rebutjat la candidatura Umbert, si hagués sentit una engruna d'amor a Catalunya, a la Religió i al ordre social.

Amb aquestos antecedents, públics i notoris, ¿com explicar que les respectables persones a qui ens referim apofessin amb tan braó la candidatura Umbert?

El fet, cas d'èsser cert com de públic hom diu, i nosaltres no volem creurer, de que les aludides personalitats reberen d'altri unes quantitats amb destí a millores de caracter públic, no es prou per a justificar llur conducta electoral, perquè el compliment d'un deure no pot posarse mai a un interés.

Els qui conscientment traeixen els subtils ideals de Deu i Patria per un miserable interés, cometen una indignitat; i els que ho fan inconscientment, son dignes de compassió.

Peró el deure nostre després de compadirlos, es obrir els seus ulls a la veritat, enfortir ses voluntats, fer d'ells homes conscients, ciutadans honorables, disposats a sacrificar-se sempre i a tothora, per la idealitat de Patria que enlaira i ennobleix les ànimes, i, per lo tant, les prepara per a acostarse a Deu.

Deixem per als que en res creuen, la tasca innoble de materialitzar les ànimes dels catalans; a la seva tasca de corrupció i als seus propòsits de prostituir les consciències catalanes, oposemhi la nostra indignació, la nostra mes ferma protesta, i aixís evitarem que indignes mercaders corromprin nostre poble, el qual per a assolir sa grandesa ha d'enfortirse abans amb la virtut i amb l'esperit de sacrifici.

I en aquesta tasca, n'estem segurs, ens ajudarán tots els homes de bona voluntat de la nostra terra, i no serán els darrers, els que últimament estigueren en front nostre, ignorant, sens dupte, la transcendència del seu erro.

¡Deu, ho fassit!

BONAVENTURA M.ª PLAJA

El Corpus de sang

AQUELL pensament del conde-duc d'Olivares de que «hi havia que reduir tots els regnes de la corona a l'istil i lleis de Castella», i el propòsit deliberat de portar a la pràctica tal política d'absorció, de castellanització, que lluny de determinar un coeficient comú de persones i d'intentar el millorament en la unitat política de la península, volia tan sols assimilar-nos — com dia en Cambó — totes les nacionalitats ibèriques a la política castellana, varen ésser els antecedents obligats de aquella diada de sang i de llibertats, que el fet de recordar-la i celebrar-la amb l'himne que la commemora, es interpretat per qui, mancats de tota idealitat no veuen sinó el fet material de la revolta, com un insult i un agravi dirigit a Espanya. Es com si algún monarca un xic escrupulós d'alguna de les poques monarquies que hi restan a Europa, sentís tacada la augusta majestat de sa persona, si en son honor omplissin l'aire els vibrants sons y revolucionàries estrofes de la Marsellesa.

El Corpus de sang és un episodi dramàtic de la nostra història. L'ur importància i significació no ve de que la sang de les víctimes de la justicadíssima indignació popular tenyís de roig la ginesta que floria arreu de nostres muntanyes.

Foren catorze anys d'opressió i d'injúries els que causaren la tragèdia. Les violacions, els pillatjes, els allotjaments imperiosos de les tropes que tornaven de França; l'escarni i la mofa de nostres més preuades costums i tradicions; l'injustícia trepitjant nostres furs i nostres drets; la desconsideració dels reis que despreciaben nostres Corts i el nostre Concell de Cent; els més reprobables crims, protegits i amparats per les autoritats, que tractaven la nostra terra com a una colònia de la que podien disposar per a engrandir el seu particular peculí; absurdes mides restrictives del nostre comerç d'exportació per a